

"Постојат три типа луѓе кои купуваат резбани дела. Тоа се т.н. новопечени богаташи, кои прават страшно скапи објекти, црквата во која сум многу разочаран и обичните луѓе од кои живееме", додава Чакар.

Пишува: Милева ЛАЗОВА

Самоукиот резбар Лазо Чакар веќе 10 години длаби преубави икони и други мотиви. Со оваа уметност почнал да се занимава сосема случајно, опробувајќи се во изработката на т.н. овчарски стапови. Иако без некое предзнаење, тој сепак се зафатил со изработка на поедноставни ликови. По средбите со постарите, искусни резбари, господинот Чакар бил "бомбардиран" со прашања каде и како научил да изработува такви резбани дела.

"И по 10 години сè уште учам, резбата е широк спектар, во зависност од тоа дали е столарија, портрет, дали е ажурна, сакрална, црковна резба. Претходно имав афинитети кон цртањето, но немав поддршка од родителите, така што се занимавав со друга професија. Но, како талент резбарството било подлабоко скриено во мене и пред 10 години излезе на виделина. Сфакам дека сликите кои ги впивав во себе во текот на животот, сега едноставно излегуваат, така што можам 90 отсто од нив да 'пренесам' на дрво, без разлика дали тоа е анатомија, или животното или, пак, растение", вели Чакар.

Природата е најголем уметник па, затоа и неговото прво дело било од неа. Меѓутоа, големо влијание врз него има и религијата, па како прва тема избира еден стар молитвеник, кој потекнувал од 1901 година.

"Потоа - додава Чакар - сè одеше многу брзо, секое следно дело беше како прогресија. Во резбарството многу е битно да се има добар алат. Најмногу сакам да творам икони. Македонските икони, ова не го зборувам од чист патриотизам, тоа е гола вистина, се едни од најубавите во светот, како цариградските, константинополските, солунско-охридската школа и синаетската. Не е случајно тоа што нашите икони ги носеа во Њујорк. Во нив преовладува духовноста на ликовите кои се дадени во форма на светци, светители, апостоли. Тоа не се накитени луѓе како во западната претстава, со големи богатства, раскоши, златни олтари, туку и до денес се зачувани духовноста, останува ликот, делото и посветеноста на тој човек".

Според Чакар, релативно е времето кое е потребно за да се изработи една резба. Вели дека тоа зависи од инспирацијата, од материјалот, и од она што е внатре во човекот. Понекогаш е важно и колку резбарот е вешт во оваа работа.

САМОУКИОТ РЕ ДЛАБИ МАКЕДО

Лазо Чакар е член на Здружение-то на копаничари, за кое вели дека мака мачи веќе подолг период. Здружението делува уморно, генерално му е потребна некоја промена. Министерството за култура нема слух, било тоа да е од претходната или од сегашната Влада. Со големи маки се издава списанието "Резбар", а и колониите, кои порано барем малку беа финансиски помогнати, сега пол-лека замираат.

"Резбите се изработуваат на оревово и црешово дрво, а генерално се работи на сè, на липа, бор... До материјал доаѓам многу тешко затоа што најчесто не е со добар квалитет, последниве две-три години цената на дрвото значително е зго-

ЗБАР ВО ИКОНИТЕ ЈА НСКАТА ДУХОВНОСТ

лемена, а е далеку од бараниот квалитет. Така, многу ретко се доаѓа до убави парчиња. Многу ме погодува и тоа што кај нас резбарството воопшто не се изучува ниту во средните училишта, ниту на некоја висока школа, за разлика од соседните Бугарија и Србија. Во манастирите во Грција функционира монашкиот живот, каде е присутно резбарството", објаснува Чакар.

Како што потенцира Чакар, има разлика меѓу копаничарството и резбарството. Самиот збор копаница покажува дека станува збор за повеќе занаетчиски работи, работи за секојдневна употреба, тоа е груба обработка на дрвото, додека резбата е она финото, уметничкото. Многу е полесно да се биде копаничар отколку резбар, бидејќи завршните потези во копаничарството се со рака, не се употребуваат токмаци, чекани, придружни елементи.

Надворешните случувања влијаат врз инспирацијата, расположението, ритмот на работа. Од резбарството како професија, според Чакар, тешко може да се живее.

"Постојат три типа луѓе кои купуваат резбани дела. Тоа се т.н. новопечени богаташи, кои прават страшно скапи објекти, потоа црквата во која сум многу разочаран. Се градат многу цркви, кои сè уште не се завршени, а парите се потрошени. Во делот на фрескоживописот и резбарството се ангажираат луѓе аматери, иако имаме врвни резбари, кои денес се заборавени и игнорирани. Третите кои се заинтересирани за нашите дела се обичните луѓе, кои купуваат од најразлични причини. Искрено, токму од нив ние и живееме", истакна Чакар.

Господинот Чакар учествувал на неколку групни изложби, а реализирал и неколку самостојни.

